

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015 - ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 88.31.766, ΦΥΛΛΟ 78°

Ήθελα να γράψω κάτι για το γειτονικό μας χωριό, την όμορφη Σίδηρη, που τόσα πολλά μας συνδέουν.

Και θα αρχίσω από την καλοτυπωμένη εφημερίδα «Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ» με καλό πάντα περιεχόμενο, που βγάζει η Αδελφότητα.

Είμαι συνδρομητής από τότε που έκανε την εμφάνισή της. Χωρίς να κολακεύσω πάντα την παίρνω με χαρά και με πολύ ενδιαφέρον τη διαβάζω. Άλλωστε τα ήθη και τα έθιμα είναι τα ίδια και στα δυο χωριά μας. Δεν είναι εύκολη δουλειά η έκδοση μιας εφημερίδας από ένα μικρό χωριό.

Γι' αυτό θέλω από καρδιάς να συγχαρώ όλους αυτούς που κοπιάζουν για την κυκλοφορία της και έχουν την ευθύνη για το περιεχόμενό της. Η εφημερίδα στο διάβα της γράφει ιστορία και όλοι έχουν κάτι να θυμηθούν από τα παλιά, όπως ο αγαπητός Δάσκαλος.

Σε κάθε φύλλο της έχει αρκετές φωτογραφίες και όλες έχουν κάτι από τα παλιά, τα οποία δεν πρέπει να αφήσουμε να ξεχαστούν.

Με την ευκαιρία αυτή σας στέλνω και εγώ μια παλιά φωτογραφία του 1932, που δείχνει το ψίκι του γαμπρού, που ξεκίνησε από το Φοινίκι να πάει στη Σίδηρη να πάρει τη νύφη.

Γαμπρός ο Αντώνης Καραμπίνας, νύφη η Χαρίκλεια του Λεωνίδα Παπαδόπουλου. Φαίνεται ότι ο φωτογράφος εκείνος είχε μεράκι και γούστο και τους έβαλε όλους στη σειρά έτσι που να φαίνονται οι εικοσιπέντε καβαλαραίοι με φόντο την απεραντοσύνη του ουρανού, στο βουναλάκι της «προσκύνησης».

Ένα μικρό παιδί και εγώ τότε στα καπούλια του αλόγου, που είχε ο πατέρας μου. Αυτά για την ιστορία.

Αλλάζω θέμα: Ο αείμνηστος και αγαπητός φίλος Γεώργιος (Γάκης) Κολιούσης, λίγο πριν φύγει από κοντά μας, μου έστειλε μια επιστολή με σχεδιάγραμμα, στην οποία μεταξύ των άλλων γράφει με έμφαση ότι: «Η Σίδηρη και το Φοινίκι είναι ΑΔΕΡΦΑ ΧΩΡΙΑ».

Αυτό με έβαλε σε συλλογή και ενδιαφέρον να τεκμηριώσω όσα μου έγραφε ο φίλος Γάκης. Έχω κάνει πολλές επισκέψεις στην Σίδηρη σε συγγενείς και φίλους. Σε μια από αυτές πριν από πολλά χρόνια, μαζί με τη γυναίκα μου μετά την επίσημη επίσκεψη στο συγγενικό μου σπίτι ήθελα να βγω έξω να ανταμώσω χωριανούς, να κουβεντιάσω μαζί τους, άλλωστε, όλοι είμαστε γνωστοί μεταξύ μας.

Η Σίδηρη είναι όμορφο χωριό: έχει έναν κεντρικό δρόμο που τη διασχίζει. Ξεκινώντας από το παλιό Δημοτικό Σχολείο και φθάνει στον Αϊ Θανάση. Θελήσαμε και εμείς να τον περπατήσουμε για να γνωρίσουμε σπίτια και ανθρώπους. Έχει πραγματικά όμορφα σπίτια, ωραίες πελεκητές αυλόπορτες, μεγάλες όμορφες αυλές. Φθάσαμε στον Αϊ Θανάση που τότε δεν υπήρχε το όμορφο εκκλησάκι που έγινε με φροντίδα του Αείμνηστου Πίπη Πάντου και ομορφαίνει τον τόπο.

Ήταν απογευματάκι, όταν γυρίσαμε προς το χωριό. Οι οικοκυρές, αφού τελείωσαν τις καθημερινές δουλειές είχαν βγει στα πεζούλια της κάθε γειτονιάς για να κουβεντιάσουν και να σχολιάσουν την καθημερινότητα. Η πρώτη που συναντήσαμε ήταν η γυναίκα του Σωτήρη Κολιούση, φοινικιώτισσα. Κάκο-Σίγη τη φωνάζαμε εμείς. Ανασασία το όνομά της από το σόι του Μπολόφη. Χάρηκε που μας είδε και επέμενε να μας φιλέψει κάτι.

Πιο δίπλα να η Κακο-Ρήνα γυναίκα του Σωτήρη Πάντου από το σόι του Τσότση αυτή.

Απέναντι ακριβώς να η Ευανθία, γυναίκα του Στεφανή Φίλιου, από το σόι του Μούκα. Θα κάνω μια παρένθεση και να γράψω, ότι αργότερα στα δυο αυτά σπίτια Πάντου και Φίλιου ήρθαν νυφάδες δυο νεότερες κοπέλες του Φοινικιού. Η Μαργαρίτα, που παντρεύτηκε τον Σπύρο (Πίπη) Πάντο από το σόι του Σωτήρη Τσότση. Αυτή και η μισοφοινικιώτισσα Κάλλιω Τσίγγου, που παντρεύτηκε τον Σπύρο Φίλιο και ζούνε στη Σίδηρη.

Λίγο πιο πάνω το σπίτι του Τσέτσου, απ' έξω και η Κακο-Λιούτσο, της γυναίκας μου θεία και γυναίκα του Γιάννη Τσέ-

*Ό,τι δεν γράφεται
το παίρνει ο άνεμος
και το κηδεύει
ο χρόνος*

Μεγάλη ήταν η συγκίνηση όταν έφτασε στα χέρια της Συντακτικής Επιτροπής το κείμενο που παραθέτουμε. Είναι ολόκληρη η ιστορία της μίξης των οικογενειών που προήλθαν από τους γάμους μεταξύ Σίδερης και Φοινικιού. Δυο αδελφά χωριά. Ευχαριστούμε τον κ. Γάκη Βουσιή συντάκτη του ιστορικού για μας κειμένου.

ΣΙΔΕΡΗ

ΦΟΙΝΙΚΙ

τσου από το σόι του Σωτηρίου αυτή. Απέναντι το σπίτι του Θωμά Παπασταύρου, ο οποίος πήρε γυναίκα την Άννα, κόρη του Δημήτρη Σωτήρη Θεολογί.

Προχωρώντας προς τα πάνω, αριστερά μας είναι δυο σπίτια του Τσούλη. Ο Δημήτρης Τσούλης πήρε γυναίκα την Ευφροσύνη Μαρίνου (Γκιολέκα).

Από την οικογένεια του Σπύρου Τσότση στο Φοινίκι η κόρη του Βασιλική (Τσίλω) παντρεύτηκε στη Σίδηρη τον Παναγιώτη Τσούλη και ήταν μάνα του Αηδόνη Τσούλη.

Επίσης από την οικογένεια Γρηγόρη Γιώρη Μήτση στο Φοινίκι η κόρη του Μαγδαληνή πήρε άντρα τον Ηλία Τσούλη από τη Σίδηρη και αργότερα ταξίδεψαν στην Αμερική, όπου απέκτησαν οικογένεια εκεί.

Λίγο πιο πάνω, δίπλα από το παλιό ελαιοτριβείο, ο Θεολόγος Παπασταύρου πήρε γυναίκα τη Βασιλική το γένος Αντώνη Μάνου (Κολεμάνου). Πιο πάνω το σπίτι του Αγγελή Πάγγαρη. Λέγεται, ότι ο αρχιτσέλιγκας της Σίδερης πήρε γυναίκα στο γιό του το Βασίλη την Αλεξάνδρα από το σόι του Ηλία Γούση.

Και φτάνουμε στην πλατειούλα του «Φτελιά». Εκεί οι σιδερίτες γλεντάνε το Πάσχα, καθώς και σε άλλες εκδηλώσεις. Δίπλα το γραφικό μαγαζάκι το «Αργαστήρι». Στον ίσκιο του πλάτανου μαζεύονται οι χωριανοί να πιούνε το ουζάκι τους και να μάθουν τα νέα του χωριού.

Λίγο πιο πέρα το σπίτι του Φίλιου που είναι και παλιό ελαιοτριβείο. Ο Δημήτρης Φίλιος παντρεύτηκε την Ευδοξία από το σόι του Τσότση έχασε όμως τον άντρα της και έφυγε για την Αθήνα όπου απέκτησε οικογένεια. Τον διαδέχτηκε ο γιός του Κώστας. Από το ίδιο σπίτι παιδί του Κώστα ήταν ο Νικόλας, που πήρε γυναίκα την Ευγενία. Φοινικιώτισσα από το σόι του Δημήτρη Λάγγαρη. Ο Νικόλας χάθηκε στον εμφύλιο.

Λίγο πιο πάνω το σπίτι του Ζώη Λούκα-Κώτση, ο οποίος πήρε γυναίκα την Αγαθή από το σόι του Κώστα Καπλάνη.

Ανεβαίνουμε στην Κόντρα. Ο Κώστας Μάνος (Κολιομάνος) πήγε γαμπρός στη Σίδηρη απέκτησε τρεις κοπέλες την Αγαθή, την Παρασκευή και τη Θεοφανώ. Η Αγαθή πήρε άντρα τον Ηλία Στραβέλη και η Θεοφανώ τον Νικόλα Στραβέλη.

Εκεί κοντά και ο Λεωνίδας Παπαδόπουλος παντρεύτηκε τη φοινικιώτισσα Μαρία Μαρτίκου. Εκεί στον πάνω μαχαλά της Σίδερης, στη «Χαλικαριά». Η Αθηνά του Νικόλα Σωτηρίου παντρεύτηκε τον Γιάννη του Λάζου Φίλιου από τις νεότερες κοπέλες και ζει εκεί.

Και άφησα τελευταία την πρώτη ίσως κοπέλα φοινικιώτισσα, που ήρθε νύφη στη Σίδηρη γύρω στα 1850, τη μάνα του Τσιάτση του Γιώρη-Σωτήρη (Σωτηρίου). Είναι θείος μου, πρώτος ξάδερφος της μάνας μου. Και όπως φαίνεται είχε καλό ποδαρικό.

Από τα στοιχεία που έχουμε πιο πάνω φαίνεται καθαρά, ότι είκοσι κοπέλες φοινικιώτισσες ήρθαν νυφάδες στην όμορφη Σίδηρη. Τίμησαν τα σπίτια που μπήκαν και έγιναν καλονοικοκυρές της Σίδερης. Απόκτησαν παιδιά, εγγόνια, δισεγγονα όλα τους καλά αποκαταστημένα. Αγατούν και τιμούν το χωριό τους, όπου και αν βρίσκονται και συχνά την επισκέπτονται. Ας θυμούνται λίγο και το Φοινίκι, γιατί στις φλέβες του κυλά και λίγο αίμα φοινικιώτικο.

Θέλω τώρα να επανέλθω και να αναφερθώ στην επιστολή του αείμνηστου Γάκη Κολιούση, που έγινε αφορμή να μου κινήσει το ενδιαφέρον να γράψω τα όσα διαβάσατε πιο πάνω. Μου γράφει ο Γάκης «Η ΣΙΔΕΡΗ ΚΑΙ ΤΟ ΦΟΙΝΙΚΙ ΕΙΝΑΙ ΑΔΕΡΦΙΚΑ ΧΩΡΙΑ». Πιστεύω και εγώ ότι οι δεσμοί των δύο χωριών είναι πραγματικά Αδερφικοί, όσο με κανένα άλλο χωριό από τα κατοχώρια.

Να μη σας κουράσω άλλο. Θέλω μετά τα γραφόμενά μου να ανάψω ένα κερί στο «κουλούρι» του Αϊ Γιάννη με σεβασμό στη μνήμη όσων δε ζουν πια. Και να ευχηθώ από καρδιάς στις τρεις Φοινικιώτισσες κοπέλες, που ζούνε στη Σίδηρη, στη Μαργαρίτα του Πίπη Πάντου, την Κάλλιω του Σπύρου Φίλιου και στην Αθηνά του Γιάννη Φίλιου να είναι καλά, να ζήσουν τα παιδιά τους, τα εγγόνια τους να τους χαρίζουν πάντα ευτυχία και χαρά.

Ζητώ συγγνώμη από όλους, αν ξέχασα κάτι να γράψω ή έκανα λάθος στα ονόματα, «το γήρας ουκ έρχεται μόνο».

Επίσης ευχαριστώ το Φίλο Δάσκαλο για τη βοήθειά του.

Εύχομαι σ' όλους τους Σιδερίτες να είναι καλά.

Με Αδελφική Αγάπη,
Γάκης Βουσιή

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Είναι μια κορυφαία διαδικασία της Αδελφότητας. Είναι η Γενική Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση, η οποία και θα εκλέξει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και τους αντιπροσώπους για την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος. Επίσης θα συζητήσουμε για το παρόν και το μέλλον της Αδελφότητας, καθώς και για

την προοπτική της εφημερίδας μας. Και όλα αυτά θα τελειώσουν με το κόψιμο της Πίτας για τη νέα χρονιά.

Σας περιμένουμε λοιπόν όλους την Κυριακή 7 Φεβρουαρίου 2016 και ώρα 10,30 το πρωί στην αίθουσα 3 της Πανηπειρωτικής (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

Σας ενημερώνουμε ότι την εφημερίδα μας μπορείτε πλέον να τη διαβάζετε και σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση: www.siderigr.com. Επίσης έχετε τη δυνατότητα να στέλνετε e-mail στη διεύθυνση info@siderigr.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ- ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

Ένας ακόμη Σιδερίτικος Επιστήμονας

Ο Βασίλης Τσάτσας, γιος του Γιώργου και της Κυριακούλας κι εγγονός του Βασίλη και της Ευθαλίας, πήρε πτυχίο από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, Σχολή Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας. Τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ στη σταδιοδρομία του!

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

-Στις 12 Αυγούστου 2015 γεννήθηκε ο δεύτερος γιος του Δημήτρη Λίτσιου και της Λένας Πάντου, κόρης του Κώστα και της Κατερίνας Πάντου.

-Ο Γιώργος Πάντος, γιος του Κώστα και της Κατερίνας Πάντου, και η Αφροδίτη Ζέρβα, κόρη του Μιχάλη Ζέρβα και της Σταυρούλας Ταφέκη, έφεραν στον κόσμο τη δεύτερη θυγατέρα τους.

-Ο Νίκος Ποθητός και η Αλίκη, κόρη του Χρήστου και της Βούλας Πάντου, στις 22 Αυγούστου 2015 απέκτησαν σε κλινική των Αθηνών το πρώτο τους παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

-Ο Γιώργος και η Σοφία Ταφέκη, παιδιά του Θολόη και της Φόνης, έγιναν πρόσφατα ια δεύτερη φορά γονείς ενός χαριτωμένου αγοριού στη Γερμανία, όπου διαμένουν μόνιμα και δραστηριοποιούνται.

Στους ευτυχείς γονείς, παππούδες και γιαγιάδες ευχόμαστε να ζήσουν τα νεογέννητα και καλή τύχη στη ζωούλα τους!

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στην εκκλησία του Αϊ-Γιάννη της Σίδερης στις 22 Αυγούστου 2015 το απόγευμα, τελέσθηκε η βάπτισμα της κόρης του Βασίλη και της Αναστασίας Σιώζου κι εγγονής του Βασίλη και της Βούλας Παπασταύρου, με νουνα τη Γαβριέλα Μάιμα, η οποία της χάρισε το όνομα Σταυριάνα.

Μετά τη βάπτισμα παρατέθηκε πλούσιο τραπέζι στην κεντρική πλατεία του χωριού με γλέντι παραδοσιακό με κλαρίνα και βιολιά, στο οποίο παρακάθισαν όλοι όσοι παραβρέθηκαν στα βαπτίσια.

Στους ευτυχείς γονείς, παππούδες και γιαγιάδες ευχόμαστε να ζήσει η νεοφώτιστη!

ΓΑΜΟΣ

Στις 11 Ιουλίου 2015 και στον ιερό ναό της Ευαγγελιστρίας στην Ηγουμενίτσα, τελέσθηκε ο γάμος του Ευάγγελου Κώστια, Ηγουμενισιώτη την καταγωγή, και της Όλγας Αθανασιάδη, κόρης του Φάνη και της Αγγελικής κι εγγονής της Όλγας του Βασίλη Λάγγαρη από τη Σίδηρη.

Μετά από τη γαμήλια τελετή οι νεόνυμφοι και οι γονείς τους δεξιώθηκαν τους καλεσμένους στο κέντρο «ΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΛΛΑΣ» στο Μαυρούδι,

όπου γιόρτασαν με γαμήλιο παραδοσιακό γλέντι το ευτυχές γεγονός.

Ευχόμαστε στο νιόπαντρο ζευγάρι να ζήσουν χαρούμενοι και ευτυχισμένοι στους δε ευτυχείς γονείς να τους προκόψουν τα παιδιά!

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 29 του Σεπτεμβρίου 2015 η Λένη του Παπασταύρου και Κώτση του Τσέτσου, τερμάτισε στα 90 της χρόνια τον κύκλο της ζωής της στην Ηγουμενίτσα, όπου διέμενε τον τελευταίο καιρό. Η κηδεία της έγινε την επομένη στην εκκλησία του Αϊ-Γιάννη της Σίδερης κι ενταφιάσθηκε στο «Κουλούρι» της, στον τάφο που είχε ενταφιασθεί πριν από 55 χρόνια ο σύζυγός της, ο αλησμόνητος Κώτσης Τσέτσος, παρουσία συγγενών, χωριανών και φίλων.

Αποχαιρετώντας την ο Τάκης Στραβέλης, ο Δάσκαλος, και γαμπρός της από ανιψιά του Κώτση, της είπε και τα ακόλουθα λόγια:

«...Στην πορεία της ζωής τύχη αγαθή αλλά και το δικό σου ξεχώρισμα για τις πολλές αρετές που σε κοσμούσαν, σ' αντάμωσαν και σ' έκαναν ζευγάρι μ' ένα σπουδαίο κι άξιο νέο γείτονά σου, τον Κώτση, το μικρότερο παιδί του Γιάννη Τσέτσου και φτιάξατε την οικογένειά σας απ' τα δυο σας καμάρια τη Νένα και τη Μαίρη, πρώτα εδώ στο χωριό και μετά στην Ηγουμενίτσα.

Κι ενώ η ζωή σας κυλούσε ήσυχα κι ευτυχισμένα στην Ηγουμενίτσα, μοίρα σκληρή κι αδυσώπητη σ' άρπαξε τον Κώτση σου από την αγκαλιά στα 37 του χρόνια και σ' άφησε σαν την καλαμιά στον κάμπο με δυο μικρά ορφανά κοριτσάκια στα κουνάρια. Παρά το νεαρό όμως της ηλικίας σου δεν λιγοψύχησες. Στάθηκες ορθή σαν μάνα κι αγωνίστηκες μόνη σου με πείσμα να τα' αναθρέψεις σωστά, να τα μορφώσεις και να τ' αποκαταστήσεις στη ζωή με δυο εξαιρετους κι άξιους γαμπρούς, Γιαννιώτικης καταγωγής, τον Διαμαντή Πανατζή και τον Γιάννη Χασιώτη, που σε τίμησαν περίσσια και σου 'δωσαν χαρά με τέσσερα εγγόνια.

Το πέρασμά σου από τη ζωή, αξέχαστη Κάκω – Λένη, μπορεί να ήταν δύσκολο κι ανηφορικό, όμως υπήρξε γόνιμο και παραγωγικό.

Έπραξες το καθήκον σου με το παραπάνω, ως σύζυγος και μάνα, αλλά και ως γυναίκα Σιδερίτισσα. Άφησες στο διάβα σου μοσχοβολιές μόνο. Γι' αυτό θα μείνεις αλησμόνητη σ' όλους εμάς που ευτυχίσσαμε να ζήσουμε μαζί σου και να σε γνωρίσουμε απ' την καλή.

Ας είναι ανάλαφρο το χώμα το Σιδερίτικο, που σε λίγο θα σε σκεπάσει.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Αυτό το τρίμηνο λάβαμε προσφορές από τους πιο κάτω, τους οποίους και ευχαριστούμε πολύ: Γιώργος Γρ. Τάσου, Κασσιανή Παπασταύρου, Βασίλης Λάγγαρης, Ευθυμία Παπασταύρου, Βασιλική Παπασταύρου, Γιώργος Ασπιώτης, Γιαννούλα Πάντου, Ουρανία Τσέτσου, Νέτση-Σικαλιά Σταυρούλα. ΣΥΝΟΛΟ 160 ΕΥΡΩ

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ EUROBANK
0026-0062-19-0102348262
IBAN-GR7502600620000190102348262

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΤΗΣ 20ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015 ΣΤΗ ΣΙΔΕΡΗ

Κατά τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, που διενεργήθηκαν στις 20 Σεπτεμβρίου 2015, στο εκλογικό τμήμα της Σίδερης προέκυψαν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

Εγγεγραμμένοι	151
Ψήφισαν	67
Έλαβαν	
ΣΥΡΙΖΑ	28
Ν.Δ.	14
ΠΑΣΟΚ	6
ΚΚΕ	6
ΠΟΤΑΜΙ	6
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ	3
ΑΝΤΑΡΣΥΑ	1
Μ-Λ ΚΚΕ	1
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ	1

Η γλώσσα της μουσικής έφερε κοντά δύο μουσικούς, την Ελληνίδα Ιράνα και τον Ιταλό Τζιοβάνι. Σε αυτή τη γλώσσα και με παρά προσφυγόπουλα από την Περσία αυτοσχεδίασαν τους παρακάτω σουκκινητικούς στίχους:

«Δεν θέλω να φύγω από τη χώρα μου
δεν θέλω να βλέπω τα κλάματά σο
αχ, τρελάθηκα για την αγάπη σου
στον δρόμο του έρωτα, δυστύχησα
από την ημέρα που έφυγες, άνθρωπε
της ψυχής μου
στη ζωή μου δεν είδα πλέον ευτυχία
για να σε δω, αγάπη μου
βρέθηκα εκτοπισμένος και άμοιρος
μετανάστευσα στον δρόμο του έρωτα
ταξίδεψα στον δρόμο της σφαίρας
και του μπαρουτιού
παρέμεινα κάτω απ' το πόδι του βουνού
κουρασμένος, σαν παιδί μικρό
το Αραράτ όμως είναι το βουνό της αγάπης
και το διέσχισα σαν ένα πουλί της αγάπης
αυτό το πουλί που είναι σαν μια πέτρα
και κάνει το βουνό να χάνει το χρώμα του
πες μου βουνό, είσαι το βουνό του Φαρχάντ;
Μπροστά στην όψη σου, τι να σημαίνει
η περηφάνια;
Πέρασα το χώμα και τη θάλασσα του Οσμάν
έφτασα με δυσκολία στην Ελλάδα
γιατί σε είδα, αγάπη μου
και βρήκα τη χαρά ξανά
κι από την ημέρα που η αγάπη μου
για σένα έγινε τραγούδι
η ελπίδα και η αγάπη άρχισαν πάλι».

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΣΙΔΕΡΙΤΩΝ

ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 88.31.766
info@siderigr.com

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 6 ΕΥΡΩ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 50ΜΔ - 30\$

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας

ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΤΣΙΟΥΛΗ-ΚΙΟΥΒΡΕΚΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
ΤΑΚΗΣ ΣΤΡΑΒΕΛΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ "Πέτρα"
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 82.33.830
ekdoseispetra@hotmail.com

Graph Tech

Κωνσταντίνος Κολιούσης

Ανδριτσάινης 17, 11142 Λαμπρινή
Τηλ.: 210-2582619, 6942 268668
Σχεδιασμός - Εκτύπωση Εντύπων
Επεξεργασία video - 3d animation
Σχεδιασμός ιστοσελίδων - φωτογραφία - Δίκτυα
websites: www.graphtech.gr
e-mail: info@graphtech.gr

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΘ. ΜΑΚΡΗ

Χειρουργός
Οδοντίατρος

Χρ. Σμύρνης 117-119
183 45 Μοσχάτο

Τηλ.: 210 4836204
Κιν.: 6945 461476

ΟΠΤΙΚΑ ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ ΦΥΣΤΙΚΗ

Κατάστημα 1ο
Φανερωμένης 5
Τηλ.: 210 6540255
Κατάστημα 2ο
Μεσογείων 232
4η Στάση Χολαργού
Τηλ.: 210 6515651

ΥΠΕΡΤΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

ΦΩΤΗΣ ΑΘ. ΜΑΚΡΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
ΔΕΥΤ., ΤΡΙΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ
ΑΠΟΓ.: 6.30 - 9.00
ΧΡΥΣ. ΣΜΥΡΝΗΣ 117-119
183 45 ΜΟΣΧΑΤΟ
ΤΗΛ.: 210 4821031
ΚΙΝ.: 6946 284878

ΝΙΚΟΣ Λ. ΚΩΤΣΗΣ

ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΤΖΑΚΙΑ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΠΕΤΡΕΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2ο χλμ. Ν. Σελεύκεια
Σαγιάδα
Τηλ.: 26650 28724
Κιν.: 6932 928259

ΕΘΝΙΚΗ Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΑΤΣΑ
Ασφαλιστικός Πράκτωρ

ΑΕΕΓΑ "Η ΕΘΝΙΚΗ" - ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ 77, ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΤΗΛ.: 210 6019020, ΤΗΛ. FAX: 210 6007649, ΚΙΝ.: 6977 212982

ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΗ ΣΙΔΕΡΗ

Σ' αντιστάθμισμα της Πασχαλιάτικης βουβαμάρας μας, το καλοκαίρι του 2015 η Σίδηρη κατάφερε και πάλι να σταθεί ορθή και ζωντανή, χάρη στους ανθρώπους της με πρώτους και καλύτερους τα μέλη του ανανεωμένου Διοικητικού Συμβουλίου του Πολιτιστικού μας Συλλόγου, συνενπικουρούμενου και από τα λοιπά θεσμικά της όργανα – Αδελφότητα, Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και Πρόεδρο.

Η ζωντάνια της αυτή φαίνεται και αποδεικνύεται από τις πιο κάτω αναφερόμενες εκδηλώσεις και γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκειά του.

Το πρώτο και σημαντικότερο ήταν ο ερχομός των ξενιτεμένων μας στις πατρογονικές τους εστίες· μ' αποτέλεσμα ν' ανοίξουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι κλεισμένες αυλόπορτες των σπιτιών τους, να ξεχορταριάσουν οι αυλές τους και να ξαναζωντανέψουν οι παιδοτόποι της Σίδηρης, «Αϊ-Θανάσης», «Φτελιάς», «Λιοφάτα», «Κόντρα» και «Χαλικαριά» από τις παιδικές φωνές ια κάμπουσες μέρες.

Εξαιρετική ήταν η συμβολή σ' αυτό το ζωντάνεμα και η λειτουργία του μαγαζιού, του παλιού «Αργαστηριού» στην πλατεία του «Φτελιά» κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες του Ιουλίου και Αυγούστου, όπου καθημερινά κάμπουσι Σιδερίτες αντάμων και τα κουτσόπινα, καθισμένοι σε καρέκλες τώρα, αλλά και στα πεζούλια, όταν γίνονταν πολλοί, όπως παλιά, κουβεντιάζοντας αδελφικά και συντροφικά αναπολώντας τα περασμένα δύσκολα, πλην όμορφα, νεανικά τους χρόνια.

-Στις 5 του Αυγούστου, παραμονή τ' Αϊ-Σωτήρος, το βράδυ οργανώθηκε και πραγματο-

ΣΤΟΝ ΑΪ-ΘΑΝΑΣΗ

8-9-2015 ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

ποιήθηκε το καθιερωμένο πλέον νυκτερινό κολύμπι στην όμορφη και δροσιτική παραλία του «Δρεπάνου», όπου παραβρέθηκαν με τα ΙΧ αυτοκίνητά τους καμιά σαρανταριά Σιδερίτες και των δύο φύλων με κυρίαρχη τη νεολαία μας. Εκεί μεταφέρθηκε η ψησταριά του Συλλόγου και ψήθηκαν σουβλάκια και λουκάνικα, τα οποία, συνοδευμένα από αναψυκτικά κάθε λογής και μπίρες, προσφέρθηκαν δωρεάν από τον Σύλλογο. Επακολούθησε μικρό ντα-

βαντούρι με φαγοπότι και κολύμπι για κάμποσες ώρες και στο τέλος όλοι οι μεγάλοι της παρέας με δική τους πρωτοβουλία, φεύγοντας ικανοποιημένοι και πολύ ευχαριστημένοι, πρόσφεραν ό,τι ποσό θέλησε ο καθένας, προκειμένου να μην επιβαρυνθεί το ταμείο του Συλλόγου με όλα τα έξοδα αυτής της βραδιάς.

-Το βράδυ της 22ας του Αυγούστου η Σίδηρη και πιο συγκεκριμένα η πλατεία του θρυλικού της «Φτελιά» ξαναζωντάνεψε και ξανάζησε ένα απ' τα παλιά της όμορφα και λεβέντικα Σιδερίτικα γλέντια.

Ο Βασίλης Παπασταύρος, ένας απ' τους στυλοβάτες της τωρινής Σίδηρης, κι η σύζυγός του μαζί με τα παιδιά τους και τη μάνα τους κι όλους τους συγγενείς, χωριανούς και φίλους τους, γιόρτασαν με παραδοσιακό Ηπειρώτικο γλέντι με κλαρίνα και βιολιά, τα βαφτίσια της εγγονής τους, κόρης του Βασίλη και της Αναστασίας Σιώζου, τα οποία τελέσθηκαν το απόγευμα της ίδιας μέρας στην εκκλησία του Αϊ-Γιάννη που μας έδωσε την ευκαιρία να γλεντήσουμε και να χορέψουμε αδελφικά όλο το βράδυ ως τις πρώτες πρωινές ώρες και πέρασε στην ιστορία των γλεντιών στο «Φτελιά».

-Και ο επίλογος των φετινών καλοκαιρινών εκδηλώσεων στη Σίδηρη ήταν η ετήσια γιορτή του Αϊ-Γιάννη, που γιορτάστηκε πανηγυρικά με Μεγάλο Εσπερινό κι Αρτοκλασία στις 28 το βραδάκι και Θεία λειτουργία με Αρτοκλασία ανήμερα της εορτής στις 29 Αυγούστου.

Μετά τον Εσπερινό, ο Πολιτιστικός μας Σύ-

λλογος, σε συνεργασία με το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, φρόντισαν να στηθεί κοινό τραπέζι με νησίσια φαγητά - σύμφωνα με τους εκκλησιαστικούς κανόνες- με κρασί και αναψυκτικά στον προαύσιο χώρο της εκκλησίας, στο οποίο παρακάθισαν όλοι οι χωριανοί και φίλοι του χωριού μας, κι έφαγαν κι ήπιαν, κουβεντιάζοντας αδελφικά κι ανθρώπινα, αναπολώντας τα παλιά δύσκολα πλην όμορφα και χαρούμενα χρόνια.

Αιντε Σιδερίτισσες και Σιδερίτες, όπου κι αν βρίσκεστε, και του χρόνου να ξαναβρεθούμε και πάλι όλοι αντάμα στα ιερά μας χώματα, για να περάσουμε χαρούμενες κι ανθρώπινες μέρες. Τόχουμε ανάγκη!

«Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ»

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Η διοργάνωση του καλοκαιρινού μας πανηγυριού, ήταν τόλμημα, για τους οικονομικά δύσκολους καιρούς που ζούμε, αλλά μας άφησε όλους χαρούμενους και ικανοποιημένους.

Πρώτα τον κόσμο, που από τα πολύ μικρά μέχρι τα μεγάλα παιδιά διασκέδασε στον Αϊ Θανάση μας. Και μετά το συμβούλιο, αφού το αποτέλεσμα έσβησε το άγχος και την κούραση.

Νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε για μια ακόμη φορά, δημόσια όλους όσους ήρθαν και μοιραστήκαμε όμορφες στιγμές.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε την κυρία Καραμήτρου Κεχαγιά Ελένη, την μητέρα της νύφης του Αχιλλέα Κάργιαννη Αμαλίας, που επανέλαβε την ευγενική προσφορά της. Δώρισε μέσω της κόρης της, 25 βιβλία που η ίδια έγραψε με τίτλο «οι περιπέτειες του καπετάνιου και άλλα διηγήματα» που έγιναν ανταπάρτα από τα παιδιά μας.

Η ευχή μας είναι, και του χρόνου νάμαστε όλοι καλά και να έχουμε κοντά μας και αυτούς που ήθελαν αλλά δεν μπορούσαν να έρθουν..

Είναι γνωστό σε όλους η σημασία που είχαν και έχουν για τον άνθρωπο τα καλλωπιστικά φυτά. Όπως όλοι οι λαοί έτσι και οι Έλληνες αγαπούν τα λουλουδία και δεν αφήνουν καμιά ευκαιρία που να ην καλλιεργήσουν λίγα ή πολλά στον κήπο, στην αυλή, στη βεράντα, ακόμη και στο εσωτερικό της κατοικίας τους, ώστε να νιώθουν ακόμη περισσότερο κοντά τους.

Σήμερα όμως, με την εξαφάνιση της μονοκατοικίας, του κήπου και της αυλής στις μεγάλες πόλεις έγινε μεγαλύτερη η ανάγκη για διατήρηση των φυτών σε γλάστρες σε εσωτερικούς χώρους. «Φυτά εσωτερικών χώρων» ή «φυτά δωματίου» ονομάζονται εκείνα τα είδη των διακοσμητικών φυτών που μπορούν να αναπτυχθούν στους συνηθισμένους χώρους των κατοικιών.

Οι συνθήκες στο εσωτερικό των κατοικιών είναι δυσμενείς για τα φυτά και μόνο ορισμένα φυτά από τροπικές χώρες μπορούν να επιβιώσουν. Στις τροπικές χώρες τα φυτά δέχονται έναν φωτισμό «φιλτραρισμένο» από τα φύλλα των δέντρων (διάχυτο έμμεσο φωτισμό). Επίσης η ατμόσφαιρα στους τροπικούς, λόγω των βροχών και της μεγάλης εξάτμισης, είναι υγρή και το έδαφος εμπλουτίζεται σε θρεπτικά στοιχεία από το σάπισμα των φύλλων που πέφτουν στη γη. Δημιουργούνται έτσι εκεί ιδέωδεις συνθήκες για την ανάπτυξη των φυτών. Αυτές ακριβώς οι συνθήκες καταγωγής των τροπικών φυτών μάς δείχνουν ποια τακτική πρέπει να ακολουθήσουμε για την εκλογή των καταλληλότερων μεταξύ αυτών για τον εσωτερικό μας χώρο ως προς τα κύρια βασικά στοιχεία: Φωτισμό, θερμοκρασία, υγρασία στην ατμόσφαιρα, κατάλληλο χώμα κ.λπ.

Φωτισμός: Είναι γνωστή η σημασία του φωτισμού στην ανάπτυξη του φυτού εξαιτίας του ρόλου που παίζει το φως στη φωτοσύνθεση. Η ένταση του φωτισμού συμβαδίζει με εκείνη της θερμοκρασίας. Σε μια υψηλή θερμοκρασία πρέπει να αντιστοιχεί και ένας έντονος φωτισμός. Το γεγονός αυτό εξηγεί γιατί τα φυτά καταστρέφονται πολύ γρήγορα σε δωμάτια που δεν φωτίζονται καλά, αλλά θερμαίνονται πολύ και μάλιστα με κεντρική θέρμανση. Γενικά τα φυτά που καλλιεργούνται για το πράσινο φύλλωμα θέλουν έμμεσο φωτισμό, ενώ εκείνα που έχουν χρωματιστά φύλλα θέλουν πολύ φωτισμό.

Ανάλογα με τις απαιτήσεις των φυτών σε εσωτερικούς χώρους σε φως αυτά μπορούν να καταταγούν σε τρεις κατηγορίες:

- 1) Φυτά με ελάχιστες απαιτήσεις σε φως (τουλάχιστον 180-300 Lux για διάρκεια 16 ωρών την ημέρα) που έχουν θέση συνήθως μακριά από παράθυρο με κουρτίνες: Αγλαόνημα, Ασπιδιστριά, Δράκαινα, Διεφωμπόχια, Φυλλόδενδρο, Σανσεβιέρια, Σεφλέρα.
- 2) Φυτά με μέτριες απαιτήσεις σε φως: (το ελάχιστο 300-750 Lux) που έχουν θέσεις κοντά σε παράθυρο με κουρτίνες: Αζαλέα, Καλαθέα, Καλάδιο, Πρίμουλα, Χλωρόφυτα, Γλοξίνια, Κυκλάμινο.
- 3) Φυτά με μεγάλες απαιτήσεις σε φως (το ελάχιστο 750 – 1200 Lux) που έχουν θέσεις μπροστά σε παράθυρα χωρίς

ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

κουρτίνες: Γεράνια, Ιβίσκος, Κάκτοι, Κρότων, Παχύφυτα, Φάτσια, Φίκος.

Η φωτεινότητα ενός χώρου μετριέται με φωτόμετρα, μπορεί όμως να υπολογισθεί κατά προσέγγιση, όταν γνωρίζουμε ότι στα 6000 Lux (ηλιακό φως) θα δούμε τη σκιά των δακτύλων μας, όταν βάλουμε το χέρι ανάμεσα στη φωτεινή πηγή και στο φυτό.

Ο μεσημεριανός ήλιος για τα περισσότερα φυτά του δωματίου είναι επιζήμιος και πρέπει να αποφεύγεται.

Σε περίπτωση ανεπαρκούς φωτισμού σε ορισμένους χώρους του σπιτιού, ειδικά τις χειμωνιάτικες ημέρες, η λύση είναι ο τεχνητός φωτισμός. Για τη χορήγηση τεχνητού φωτισμού μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο κοινός λαμπτήρας των 40 w. Δεν πρέπει όμως να τοποθετείται μακρύτερα από 1,20 μ. και πλησιέστερα από 0,60 μ. από το φύλλωμα του φυτού.

Θερμοκρασία: Τα περισσότερα φυτά εσωτερικού χώρου θέλουν μια θερμοκρασία 18-25ο C την ημέρα και κατά 5ο C χαμηλότερη τη νύχτα. Τα ανθοφόρα φυτά θέλουν υψηλή θερμοκρασία για να ανθίσουν και θερμοκρασία γύρω στους 15ο C για να διατηρηθούν ανθισμένα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Τα κακτώδη και παχύφυτα δεν αντέχουν στο κρύο και θέλουν για το χειμώνα θερμοκρασία μεταξύ 10-15ο C.

Τα φυτά δωματίου δεν αντέχουν στις απότομες μεταβολές της θερμοκρασίας και στα ρεύματα. Γενικά δεν πρέπει να αφήνονται κοντά σε θερμαντικά σώματα, ιδιαίτερα εκείνα που έχουν μεγάλα και τρυφερά φύλλα.

Η ατμόσφαιρα του δωματίου: Έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία για τη διατήρηση των φυτών σε εσωτερικούς χώρους, η ατμόσφαιρα που επικρατεί σε αυτούς, κυρίως από άποψη αερισμού, υγρασίας, σκόνης κ.λπ. Τα φυτά είναι ζωντανό οργανισμοί και για την αναπνοή τους χρειάζονται καθαρό αέρα, όχι μολυσμένο από καπνό, σκόνη και αναθυμιάσεις. Γι' αυτό οι χώροι πρέπει να αερίζονται κανονικά.

Τα φυτά εσωτερικού χώρου, λόγω καταγωγής, θέλουν υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία. Συνήθως η μικρή περιεκτικότητα σε ατμοσφαιρική υγρασία των εσωτερικών χώρων και ιδιαίτερα εκείνων που θερμαίνονται με σύγχρονα μέσα (κεντρική θέρμανση, ερρόθερμα) είναι η κυριότερη αιτία αποτυχίας διατήρησης των φυτών στους εσωτερικούς χώρους. Πιάτα με νερό πάνω σε θερμαντικά σώματα και συχνά καταβρέγματα στα φύλλα με χλιαρό νερό, είναι ένας τρόπος διατήρησης της

υγρασίας σε υψηλά επίπεδα στο δωμάτιο.

Τα φυτά εσωτερικών χώρων, εκτός από διακοσμητικά μερικά από αυτά, μπορούν να αποτελέσουν φίλτρα τοξικών ουσιών. Για τα σύγχρονα οικοδομήματα είναι γνωστό το «σύνδρομο των άρρωστων κτηρίων». Μια σειρά από συμπτώματα, πονοκέφαλος, τσούξιμο στα μάτια, αλλεργίες και ασθματικές κρίσεις, οφείλονται στην ύπαρξη τοξικών ουσιών εντός των οικιών. Τέτοιες ουσίες είναι: α) το μονοξείδιο του άνθρακα που εκλύεται από το μαγείρεμα, τη θέρμανση και το κάπνισμα β) η φορμαλδεΐδη με προέλευση τα μονωτικά υλικά, τις μοκέτες, το νοβοπάν, τις κόλλες και τα μελάνια των εκτυπωτών δ) βενζόλιο από τα πλαστικά και τα χρώματα.

Σύμφωνα με τους επιστήμονες της NASA 7 με 10 φυτά εσωτερικού χώρου μπορούν να φιλτράρουν έναν χώρο 80 m² από τοξικές ουσίες. Τέτοια φυτά είναι: η Δράκαινα, Φίκος μπέντζαμιν, Σεφλέρα, Σανσιβιέρα, Σπαθίφυλλο, Κέντια, Αγλαόνημα, Φυλλόδεντρο, Φτέρη. Ο μολυσμένος ατμοσφαιρικός αέρας των κτηρίων είναι η κυριότερη αιτία 1,6 εκατομμυρίων θανάτων στον πλανήτη, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Προτάσεις τοποθέτησης φυτών σε κάθε χώρο του σπιτιού

Καθιστικό: Τόπος χαλάρωσης, ηρεμίας, αλλά και σημείο συνάντησης και κοινωνικής δραστηριότητας. Δράκαινα, αλεξανδρινό, πόθος, φυτά που θα δώσουν χρώμα. Ανάλογα με το μέγεθος του χώρου επιλέγουμε ψηλά φυτά, όπως κέντια, σεφλέρα, φίκος. Φροντίζουμε και τοποθετούμε τα φυτά σε τέτοιο σημείο που να μην εμποδίζουν την κίνηση και το βλέμμα μέσα στον χώρο.

Κουζίνα: Είναι χώρος δραστηριότητας και δημιουργίας, όπου τα φυτά, εκτός από διακοσμητικά, μπορούν να προσφέρουν και υλικό για μαγείρεμα. Κυκλάμινα, αζαλέες αν η κουζίνα είναι φωτεινή, καλαθέα, φιττόνιες, αν η κουζίνα είναι πιο σκοτεινή. Στο περβάζι της κουζίνας βάζουμε γλάστρες με αρωματικά φυτά.

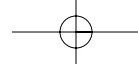
Γραφείο: Εδώ τα φυτά είναι περισσότερο απαραίτητα από κάθε άλλο χώρο, γιατί τα φυτά βελτιώνουν την ατμόσφαιρα από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία του ηλεκτρονικού υπολογιστή και άλλες ηλεκτρονικές συσκευές. Κατάλληλα φυτά, διεφωμπόχια, σανσιβιέρα, φίκος, φυλλόδενδρο.

Κρεβατοκάμαρα: Εδώ τα φυτά πρέπει να είναι λίγα και μικρά, όπως ορχιδέες και μικρές σαινιπτώλιες.

Μπάνιο: Έχει συνήθως λίγο φως και αρκετή υγρασία. Φυτά κατάλληλα είναι γλάστρες με μπαμπού, πάπυρο, σπαθίφυλλο, χλωρόφυτο.

Η τελική επιλογή των φυτών έχει άμεση σχέση και με το προσωπικό γούστο του καθενός. Πάντως σύμφωνα με τον ποιητή μας Μ. Μαλακάση, χωρίς λουλουδία ερωτικό όνειρο κανένα / χωρίς ανθούς βαριά καρδιά και σκοτεινή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΑΣΟΣ

Δέκατη συνέχεια

Κεφάλαιο III. ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ – ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**IV. ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ
1. Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ**

Εφ' όσον, όπως είπαμε δεν σώζονται γραπτά στοιχεία ως προς τον χρόνο που είχε πρωτοδημιουργηθεί ο οικισμός, ούτε για τις πρώτες οικοδομές διαθέτουμε ακριβή στοιχεία, μένουν τα ερείπια παλαιών οικοδομών, όπως και ονόματα παλαιών οικογενειών, οι οποίες έχουν από χρόνια εκλείψει. Υπάρχουν και οι παραδόσεις υπεργέρων χωριανών. Εδώ θα προσδιορίσω ορισμένα παλαιά σπίτια που γνώρισα ο ίδιος κάποια υπολείμματά τους.

Έτσι, απέναντι από το τωρινό σπίτι του Κώστα Σωτηρίου στον Άγιο Αθανάσιο, εσώζονταν εμφανείς θεμελιώσεις ενός σπιτιού, το οποίο οι παλαιότεροι έλεγαν ότι ανήκε κάποτε σε χωριανό με το επώνυμο Μπέμπης. Μάλιστα, ο Γιάννης – Αλέξης, μολογούσε ότι από τον πάππο του γνώριζε ότι αυτός ο Μπέμπης, ήταν αρχικά κάτοικος Σωτήρας, από όπου και η οικογένεια Φιλιάτων, έμεινε ύστερα για λίγο στον Τσαμαντά και ύστερα εγκαταστάθηκε στην Σίδερη. Υπήρχε επίσης, σπίτι του «Λιώλου», όπως τον έλεγαν, εκεί όπου τώρα του Δονάτου Παπασταύρου. Πίσω απ' αυτό υπήρχε ένα μακρόστενο χαμόσπιτο, που το έλεγαν της Σιαμαλέκως.

Ο Νίνος Βαζεβάνος έλεγε, ότι όταν σκάβανε για τα θεμέλια του σπιτιού του (ο πάππος του), είχαν βρει τοιχογραφία μέσα σε χαλίκια και χώματα. Και όπως έλεγαν οι δικοί του, εκεί ήταν σπίτι του Τέρπου [Σημείωση: Ο Γ. Κολιούσης είχε συμμαθητή του στη Δ' τάξη του Γυμνασίου στην Παραμυθιά ένα Τέρπο, καταγόμενο από Βοστίνα (Πωγωνιανή)], που είχε καταπλακωθεί από τον πρώτο Χαλασμό της Μάλιας. Το σπίτι του Χρήστου Φίλιου, κτίστηκε σε παλαιά οικία του Γιώργη Νίκου, ισόγεια. Αυτό το σπίτι του Χρήστου Φίλιου έχει μια ιδιορρυθμία: Μπροστά από την εξώπορτα υπάρχει στύλος με κόκκινες πελεκητές πέτρες, σε ύψος 3 περίπου μέτρων. Από λίγο μακριά δεν φαινόταν το σπίτι, παρά μόνον ο στύλος. Γι' αυτό και οι αγάδες που έρχονταν στο χωριό, έλεγαν: «Κού ιστ' αγιό πόρτα Παστουπί», (που είναι αυτή η πόρτα χωρίς σπίτι).

Στη Χαλικαργιά από κάτω υπήρχαν ερείπια σπιτιών των οικογενειών Κένου, Δρόμη και Σένου. Με τον Σένο συγγένεψαν οι δικοί μου γιατί η Αντώνοβα του Τσάτσα (πατέρα της μάνας μου) ήταν κόρη του Σένου, ο οποίος είχε φύγει για Πόλη, ύστερα Φιλιππούπολη και τέκνα του φαρμακοποιοί στην Κομοτηνή. Αυτός είχε σπίτι μεγάλο και σταύλους και κήπους. Σ' αυτά άφησε αντιπρόσωπο τον γαμβρό του Αντώνη Τσάτσα, που τελευταία (κατά τα έτη 1895-1900) μετά βίας κρατούσε όρθιο το σπίτι με συχνές επισκευές. Το σπίτι αυτό περιήλθε ύστερα στον γιού του Γιάννη Τσάτσα, σύζυγος του η Ευθαλία που έμεινε ενωρίς χήρα. Αυτή ένα διάστημα λίγου χρόνου ενοίκιασε το σπίτι στον Αηδόνη Μουσουήνη. Τώρα δεν υπάρχει τίποτε εκεί, παρά κάτι πέτρες θεμελίων.

Οι παλαιότεροι μνημόνευαν σαν ένα από τα παλαιότερα, το σπίτι του Ζώη Μαρίνου, μακρόστενο ισόγειο, που αργότερα κτίστηκε σπίτι Πέτρου Βαζοβάνου. Επίσης, ένα παρόμοιο, εκεί που κτίστηκε αργότερα το σπίτι του Ζώη Κώστα (Λούκα). Παλαιά σπίτια είναι και του Αναστάση Τσούλη, με ενεπίγραφη εντοχισμένη επιγραφή – Ιούνιος 1824. Ο Τσάτσος έλεγε ότι υπήρχε εκεί παλαιότερο σπίτι μικρό με ηρολιθιά και συνεχόμενο, μανδριά.

Κάποια διήγηση έλεγε ότι δίπλα στο σπίτι του Γιώργη Σιολή, ήταν και ένα φτωχόσπιτο Καρατζά και μια άλλη διήγηση εσώζετο, ότι εκεί που είναι το σπίτι Μηλιώνη, υπήρχε πολύ παλαιά εγκατάσταση οικίας και σταύλοι ενός Μασούρα. Παλαιό σπίτι, κατά 1780, ήταν στη σειρά του Πάντου, του Νέτση, ισόγεια αρχικά, Γιωρτάτου, Παπαζώη, Τσουλαίων, του Μάντζου, από τα καλύτερα και το μόνο δίπατο, Ρεπέλα, Κατσιακών, Παπασταύρου.

Νέα σπίτια λιθόκτιστα έγιναν κυρίως την εποχή 1850 – 1900, μερικά και λίγο παλαιότερα. Τα νέα αυτά σπίτια, ήταν με δύο πατώματα, δηλαδή ισόγειο και ανώγειο. Στο ανώγειο είχαν δύο δωμάτια ένα μεγάλο οντά¹ και ένα μικρότερο. Στο ισόγειο είναι δύο χώροι, το ένα το μαριό (μαγειρείο) ή μαντζάτο², που ήταν καθημερινή χρήσεως, με τζάκι και κουζίνα, τραπέζαρια. Ο χώρος δίπλα από το μαντζάτο και κάτω από τον οντά, ήταν το κατώ³, στο οποίο στεγάζονταν τα οικόσιτα γίδια και σπανιότερα κάποια υποζύγια (άλογο ή γαϊδούρι). Μεταξύ μαντζάτου και κατωγείου, χωρίζονταν ένας στενόμακρος χώρος, ως αποθήκη, με τις καπάσες⁴ για λάδι, τις βαρέλες για τυρί και αμπάρια⁵ (ξύλινα κιβώτια) για σιτηρά. Τα σπίτια ήταν λιθόσπιτα. Τα θεμέλιά τους είχαν βάθος ένα μέτρο περίπου. Σε πολλά σπίτια στα θεμέλια, κάτω – κάτω, έβαζαν το πρώτο ζωνάρι (σενάζι) από γρεντά δρύινη. Ύστερα, ενάμιση μέτρο περίπου από την επιφάνεια, περνούσαν στη μέση του πάχους του τοίχου, σενάζι πάλι από δρύινο ξύλο ή από αγριελιά. Σενάζι πάνω από το έδαφος μπορούσαν να γίνουν δύο ή και τρία ακόμη, ανάλογα με το ύψος της οικοδομής, απαραίτητα πάντως τα πρέ-

**Ιστορία του χωριού
Σίδερης – Αναμνήσεις**

κια⁶ των ανοιγμάτων (θυρών και παραθύρων). Οι γωνίες των οικοδομών κτίζονταν με πελεκημένες πέτρες και οι μαστόροι δίνουν μεγάλη επιμέλεια στην απόλυτη αλφαδιά τους και στη σύνδεσή τους με ισχυρό ασβεστοκόλλαμα. Έτσι, εξασφαλιζόταν η στερεότητα για εκατοντάδες χρόνια. Για τη στέγη χρησιμοποιούνται κεραμίδια, για όσα χρόνια η μνήμη κρατεί και όπως από παρατήρηση παλιών οικοδομών με πεπαλαιωμένα κεραμίδια μαρτυρεί. Στέγη πλάκας έχει μόνο η εκκλησία της Παναγίας.

Βοηθητικοί χώροι. Σε αρκετά σπίτια υπάρχουν πετρόκτιστα καλύβια που έκαναν χρήση αποθήκευσης άχρου από αλώνισμα σιτηρών και ήταν για τροφή των υποζυγίων. Βοηθητικοί χώροι ήταν και τα κοτέτσια σε κάποια άκρη της αυλής, όπου και ο κορύνης⁷ με νερό για τις κότες, όπως και κάποιο σκέπαστρο για σκυλιά. Σε άκρη της αυλής, ή στο καλύβι ή κατωί, ήταν στοιβαγμένα τα καυσόξυλα και στη συνέχεια θημωνιές⁸ με θημωνόξυλα για τον φούρνο, γιατί κάθε σπίτι είχε το φούρνο του, που επικοινωνούσε εσωτερικά με το μαντζάτο, ή ήταν χωριστή κατασκευή. Κάθε Σάββατο χρησιμοποιούνταν ο φούρνος για ψήσιμο ψωμιού της εβδομάδας, για πίτες ή άλλα φαγητά που έμπαιναν στο φούρνο μετά το πέρας και αποφορτίσματος του ψωμιού. Βεβαίως στο ενδιάμεσο της εβδομάδας, ανάλογα με τις ανάγκες, έφτιαχναν ψωμί στη γάστρα⁹, σε μια αγωνίστρα¹⁰.

Η κυρίαρχη πρώτη ύλη ψωμιού ήταν το καλαμποκίσιο αλεύρι. Από αυτό έκαναν κουφιστό (με προζύμι) το λεγόμενο «κουστό»¹¹, με ταψί με κάπως βαθύ κροθί (πλαίσιο)¹². Χωρίς προζύμι έκαναν την «μπρούστουλη»¹³ που ανάλογα με τη δεξιοτεχνία και τα υλικά της νοικοκυράς, ήταν φτηνή με αρκετό λάδι και τυρί, η κουλούρα¹⁴ που ψήνονταν στη γάστρα. Επίσης, το αίνο (άγνιο, δηλ. άζυμο)¹⁵ που γίνονταν στον φούρνο πολύ τρυφερό και τρώγονταν με τυρί ή και μέλι. Εκτός από αυτά τα ψωμιά, το καλαμποκάλευρο ήταν πρώτο και σύνθετος υλικό για διάφορους χυλούς (κουρκούτια), όπως μπαζίνα¹⁶ σε κασαρόλα βρασμένη και το κουρκούτι¹⁷ σε τηγάνι και αυτά σε διάφορες ποικιλίες.

Οι εξώπορτες των σπιτιών, με πρόσοψη στο δρόμο, δίφυλλες από σανίδες, εντοχισμένες στο μανδρότοιχο που περιέκλειε το σπίτι, είχαν πλάτος περίπου δύο μέτρων, για να ευκολύνεται η επικοινωνία των έμφορτων υποζυγίων, με ξύλα, άχουρο, νερό σε βαρέλες κ.λ.π. Το πλαίσιο της πόρτας τεχνουργημένο με ύψος 2,5 – 3 μέτρα, πάνω δε από την καμάρια υπάρχει κατασκευή κεραμοσκεπής. Η πόρτα είχε ευμεγέθη κλειδαριά με ανάλογο κλειδί. Για καλύτερη ασφάλεια τα βράδια ή σε ενδεχόμενη απουσία των ιδιοκτητών, το κάθε φύλλο είχε από μέσα σιδερένια κατασκευή (το «σιδερό»), στερεωμένη στο ένα άκρο σταθερά στον τοίχο και το άλλο προς το κέντρο της πόρτας προσαρμοζόμενο σε ειδικές υποδοχές. Αντί για τα δύο σίδερα, σε κάποιες πόρτες χρησιμοποιούνταν μπάρες, δηλαδή μοχλούς ξύλινους, πάχους 8-10 πόντους και σε μήκρος μεγαλύτερο από το άνοιγμα της πόρτας. Έχουν δύο τρύπες στις δύο πλευρές του τοίχου, σε επαφή με την πόρτα. Η μία τρύπα είχε βάθος στον τοίχο που χωρούσε όλο το μήκος της μπάρας, ενώ η απέναντι τρύπα είχε βάθος 30-40 εκατοστά. Κλείνει μόνο από μέσα και εφάπτεται ισχυρά στο κέντρο της πόρτας, την οποία δεν αφήνει να κλυδωνίζεται.

Οι εσωτερικές θύρες σπάνια είναι δίφυλλες, οι οποίες ασφαλιζονται με απλά ζεμπερέκια και ελαφρές κλειδαριές. Ενώ οι μονόφυλλες έχουν ισχυρότερες κλειδαριές. Στις μονόφυλλες, για την συχνή εξυπηρέτηση και επικοινωνία της οικογένειας, κυριαρχεί ο μάνταλος. Αυτός αποτελείται από κομμάτι μισοκάδρονου ή γερής και χοντρές σανίδας πάχους 4-5 εκατοστών, μήκους 25-30 εκατοστών και πλάτους 3-4 εκατοστών. Η διάσταση του πάχους διαμορφώνονταν από τη μια άκρη λεπτή μέχρι 1-1,5 πόντο και έφτανε μπροστά, όπου σχηματίζεται μια πατούρα σε όλο το πλάτος. Η λεπτή άκρη του μάνταλου στερεώνονταν με χοντρό καρφή στην οροφή πάνω από τη θύρα για να ανεβοκαβαίβαινε εύκολα και το άλλο άκρο με την πατούρα, ακουμπούσε στο σανίδωμα της κλειστής θύρας. Για να μπει κανένας στο δωμάτιο ανοίγοντας τη θύρα, έβαζε το δάχτυλό του σε στενή σχισμή στην πάνω άκρη της θύρας και έπαιρνε επάνω τον μάνταλο και έμπαινε μέσα. Όταν έκλεινε η θύρα, έπεφτε μπροστά ο μάνταλος και έμπαινε η πατούρα στη θύρα, αυτόματα λόγω της διαφοράς του βάρους από την πίσω εκλεπτυσμένη άκρη.

Σε όλες σχεδόν τις δίπατες οικοδομές υπήρχε λιθόκτιστη, με πελεκητές πέτρες, εξωτερική σκάλα, με ευρύ κεφαλόσκαλο στην κορυφή, εμπρός από τη θύρα του ανωτέρου δωματίου. Ανάλογα με το ύψος της οικοδομής σχηματίζεται και βοηθητικό κεφαλόσκαλο, στο οποίο μάλιστα διαφοροποιείται ο προσανατολισμός του επόμενου κλιμακοστασίου. Δεν πρέπει να αγνοηθεί και το ότι όλα σχε-

δόν τα σπίτια, έξω από την κυρία είσοδο, διατηρούν πέτρινα πεζούλια εκατέρωθεν του ανοίγματος της πόρτας. Τα πεζούλια αυτά, εξυπηρετούσαν την επικοινωνία των ενοίκων κάθε σπιτιού, με τους γείτονες και τους διερχόμενους στον μπροστά από αυτά δρόμο. Κυρίως τη χρήση τους είχαν οι ηλικιωμένοι, αλλά και οι γυναίκες του σπιτιού, που από τον μόχθο της ημέρας, εύρισκαν κάποιο ξάνοιγμά τους εκεί. Εκεί γύρω τους, τα παιδιά, γειτόνισσες στήσαν χίλιες κουβέντες. Αλλά και δουλειά γίνονταν σε πολλά πεζούλια, όπως το ξεφλούδισμα και σχοινοποίηση του σπάρτου, ξεσπύρισμα καλαμποκιού, από τις παρέες της γειτονιάς. Στα πεζούλια, παιζόταν και τα μπουλιάρια¹⁸, η ντρίτσα¹⁹ και κάποτε και τα «κιάσια»²⁰.

Αξίζει να αναφερθούν ότι σχεδόν όλα τα σπίτια, διέθεταν αυλή και επίσης αξιόλογη επιφάνεια κήπου. Οι κήποι είναι εδάφη γόνιμα από τη λίπανσή τους με την κόπρω των οικόσιτων ζώων. Σπέρνονται σ' αυτούς ποικίλα λαχανικά (σπανάνια, σινάπια, ραδικία, σέσκουλα, κρεμμύδια, σκόρδα, κολοκύθες, τομάτες, πατάτες κ.λ.π.). Αλλά και οπωροφόρα δέντρα ευδοκιμούν και καλλιεργούνται (συκές, συκαμινιές, ροδιές, πορτοκαλιές, αμυγδαλές). ... Συνεχίζεται

**Ο Ιστορών και ο Γράφως
Σωτήριος Κων. Κολιούσης
Μάρτιος 1963**

- 1. Οντάς** -ο- Το δωμάτιο. Ο νοντάς. (Ετ. Τουρκ. oda).
- 2. Μαντζάτο** -το- Δωμάτιο ισόγειο, με το τζάκι, χρησιμοποιούμενο ως καθημερινό καθιστικό το χειμώνα και για φαγητό της οικογένειας. (Ιταλ. mangiare)
- 3. Κατωί** -το- Το κατωί, υπόγειο. Φρ. «Έχει σπίτι-παρασπίτια, έχει ανώγεια και κατώγεια», λέγεται για αρχοντόσπιτα. Και «Ο Κίτσος με τα λόγια χτίζει ανώγεια και κατώγεια».
- 4. Καπάσα** -η- Μεγάλο πήλινο ή σίγκινο δοχείο για την αποθήκευση λαδιού. (Ετ. Αλβ. karasë).
- 5. Αμπάρι** -το- 1. Μεγάλο κιβώτιο για αποθήκευση προϊόντων. 2. Το κύριο μέρος πλοίου, κάτω από το κατάστρωμα. (Ετ. Τουρκ. ambar).
- 6. Πρέκι** -το- Ανώφλι, δοκάρι οριζόντιο στο πάνω μέρος πόρτας ή παραθύρου, για το στήριγμα του τοίχου. «Βάλε φωτιά στα πρέκια», επιφωνηματική έκφραση σε διασκεδάσεις, συνώνυμο με το «απόψε θα το κάψομε». (Ετ. Αλβ. prequ).
- Και **Κορύτος** -ο- Πέτρινο ή σιδερένιο δοχείο για να πίνουν νερό οι κότες. (Ετ. Σλαβ. corlyto).
- 8. Θημωνιά** -η- 1. Ο σωρός των δεματιών σιτηρών που στοιβάζονται για αλώνισμα, καθώς και στοιβα καυσόξυλων ή κλινοσκεπασμάτων. «Παίρνει μια-μια τις θημωνιές, τ' αλώνια αράδα-αράδα». (Κρυστάλ.) [Ετ. αρχ. θημών = σωρός].
- 9. Γάστρα** -η- Θολωτό μεταλλικό σκεύος, συνήθως τρίποδο. Στο θόλο από πάνω βάζουν τη στάχτη με κάρβουνα και τοποθετείται η γάστρα πάνω σε φωτιά, για ψήσιμο ψωμιού και φαγητών. (Ετ. αρχ. γάστρα, γαστήρ).
- 10. Αγωνίστρα** -η- Η βάση του τζακιού, η κυρίως εστία, όπου μπαίνουν τα καυσόξυλα. (Ετ. βλ. αγκωνή). Αγκωνή -η- Ο χώρος κοντά στο τζάκι, η γωνιά, το παραγώνι. Οι δύο γωνίες σε κάθε μια από τις πλευρές του τζακιού. Φρ. «Ξάπλωσαν παραστιάς στην αγκωνή». (Ετ. Από τη λ. αγκων = γκωνάκια).
- 11. Κουστό** -το- Καλαμποκίσιο ψωμί με μαγιά. (Ετ. κουφιστό, κουφίζω).
- 12. Κροθί**-το Το ξύλινο κυκλωτές πλαίσιο του κόσκινου, κρησάρας, σήτας κ.λ.π. (Ετ. Αλβ. krodh).
- 13. Μπρούστουλη** -η- Ψωμί άζυμο από καλαμποκίσιο αλεύρι.
- 14. Κουλούρα** -η- Ψωμί καλαμποκίσιο, χωρίς μαγιά, που συνήθως ψήνεται στη γάστρα.
- 15. Άγνιο ή αίνο** -το- Ψωμί από αλεύρι καλαμποκίσι, χωρίς προζύμι ή μαγιά, που ψήνεται στο φούρνο, πολύ τρυφερό. (Ετ. από το ρ. γίνομαι και α στερ.).
- 16. Μπαζίνα** -η- Χυλός (κουρκούτι) με αλεύρι καλαμποκίσιο και λάδι
- 17. Κουρκούτι** -το- Ο χυλός με αλεύρι. (παρ.): «Κάηκε η βάρβα στο κουρκούτι και φυσάει και το γιαούρτι». Την παροιμία αυτή «εξευγένισαν» οι λογιότατοι, σε «Κάηκε η γριά στο χυλό και φυσάει τη γιαούρτι» (No fa rima ma é vero, όπως θα έλεγαν οι Ιταλοί). [Ετ. μεσν. κορκότον].
- 18. Μπουλιάρια** = -τα- Παιγνίδι πεντώβολο με 5 βώλους ή βότσαλα από ποτάμι, στρογγυλεμένα. Ο παίκτης πετάει στον αέρα τα μπουλιάρια ανά ένα-ένα ή ανά δύο-δύο κ.λ.π. σε διάφορες φάσεις, συνοδευόμενες με διάφορα δίστιχα, όπως: «Ανέβα μήλο, κατέβα ρόδο, να σε ρωτήσω πόσα θα πιάσω, πόσα θ' αφήσω». Τα βότσαλα τα πιάνει όταν πέφτουν σε μια πλάκα ή άλλη λεία επιφάνεια με την παλάμη. Κερδίζει όταν τα μαζεύει όλα μαζί σε μια προσπάθεια. (ετυμ. άγνωστη).
- 19. Ντρίτσα** = -η- Καθιστό, επιτραπέζιο παιγνίδι, η τριλίτσα. Παίζεται πιο σύνθετο ως εννιάρα και δωδεκάρα. (Ετ. Αλβ. tresh = τρία, τριάρα).
- 20. Κιάσια** = -τα- Παιγνίδι με τέσσερα μικρά ξύλα, επίπεδα και λεία από μια πλευρά, με αντιστοιχία αξίας σε αριθμούς 1- 2, 3, τεσσάρων, εξάρων. Παράλληλα υπάρχουν σχεδιασμένες σε πλάκα δύο σπλήνες, πάνω στις οποίες αναπτύσσονται τα πετραδάκια (πιόνια) καθεμιάς από τις δύο αντίπαλες ομάδες παικτών. (Τουρκ. köse = στήλη).

Οι σημειώσεις από το βιβλίο Γεωργίου Αν. Κολιούσης: Απάνθισμα Θεσπρωτικού Γλωσσικού Ιδιώματος (Ντοπολιαλιές)

Αθλοπαιδιές και Διαγωνισμοί της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Παίξεις μπάλα: Σκάκι: Ασχολείσαι με τη φωτογραφία και το video:
Η Πανηπειρωτική θέλει να βάλει γκολ, να κάνει κίνηση MAT και να μετρήσει τα κλικ από τους νέους της!
Διοργανώνει: Τουρνουά ποδοσφαίρου 5x5, Τουρνουά σκάκι και Διαγωνισμό καλύτερης φωτογραφίας και video.
Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλα τα μέλη της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (Ενώσεις, Σύλλογοι, Ομοσπονδίες, Αδελφότητες) τα οποία καλούμε να δημιουργήσουν τις δικές τους αντίστοιχες ομάδες συμμετοχής στις παραπάνω τρεις δράσεις.
Τα μέλη δηλώνουν την συμμετοχή των ομάδων τους με αίτηση που αποστέλλεται: *στο email της Πανηπειρωτικής info@panepirrotiki.com ,ή * με φαξ στο 210 3243281, ή

* κατάθεση στα Γραφεία μας, Κλεισθένους 15, Αθήνα (καθημερινά 9πμ – 3μμ)
Οι αιτήσεις θα γίνονται μέχρι και τη Δευτέρα 04 Ιανουαρίου 2016.
Πληροφορίες στο 210 3243822.
Τα τουρνουά 5x5, σκάκι και ο διαγωνισμός θα ξεκινήσουν τον Γενάρη του 2016 και θα ολοκληρωθούν σε βάθος 2-3 μηνών.
Οι τελικοί όροι και οι προϋποθέσεις θα αναρτηθούν μετά το πέρας της υποβολής των αιτήσεων και θα διαμορφωθούν με βάση τον αριθμό των συμμετεχόντων.
Η ΠΣΕ διοργανώνει δράσεις με μακροπρόθεσμο πλάνο και οι νικητές των διαγωνισμών – τουρνουά θα ανακοινώνονται στις μεγάλες της εκδηλώσεις. Οι πρώτοι πρωταθλητές των τουρνουά θα ανακοινωθούν στην μεγάλη γιορτή των Ηπειρωτών που γίνεται κάθε χρόνο μέσα στον χειμώνα.
Επιπλέον, είμαστε σε συνεννόηση με την

Πανηπειρωτική Ευρώπης και Αυστραλίας για περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επικείμενες δράσεις.
Είμαστε νέοι κάθε ηλικίας. Είμαστε νέοι ετπειδή δραστηριοποιούμαστε.
Δίνουμε αξία στον τόπο μας. Δίνουμε αξία στην ζωή μας.
Αρχίζουμε με: Τουρνουά ποδοσφαίρου 5x5
Ο αριθμός των συμμετεσχόντων (ομάδων) θα διαμορφωθεί το πρόγραμμα των αγώνων, σε όμιλο ή ομίλους ή νοκ-άουτ παιχνίδια. Η ομάδα του κάθε συλλόγου-μέλους της Π.Σ.Ε. αποτελείται από μέλη του συλλόγου της χωρίς περιορισμό ηλικίας και φύλου. Οι ομάδες μπορούν να αλλάζουν παίχτες από αγώνα σε αγώνα εάν αυτές το επιθυμούν. Η εμφάνιση των ομάδων είναι στην κρίση του κάθε συλλόγου.

Για κάθε αγώνα θα υπάρχει διαιτητής και στα ηγπεδάκια που θα πραγματοποιούνται οι αγώνες θα υπάρχει γιατρός. Είναι επιθυμητή οποιαδήποτε προσφορά από μέρος του κάθε συλλόγου για τις ανάγκες των αγώνων, σε διαιτητές και γιατρούς.
Το οικονομικό κόστος του κάθε αγώνα ανέρχεται το πολύ στο ποσό των 30 ευρώ ανά ομάδα και επιβαρύνει τον αντίστοιχο σύλλογο.
Ερωτήσεις, διευκρινίσεις αλλά και ιδέες για το τουρνουά 5x5, μπορεί να αποστέλλει ο κάθε σύλλογος με e-mail στο info@panepirrotiki.com με θέμα: "5x5 2015 (όνομα συλλόγου)" μέχρι τη Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου 2015. Οι απαντήσεις και οι διευκρινίσεις θα δοθούν με νέα ανακοίνωση.
Πληροφορίες για τη διεξαγωγή των αγώνων θα δοθούν με τη λήξη της υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής.